

...וזמן בלבנו להבין ולהשכיל...

A step-by-step approach to understanding Chumash text independently

להבין ולהשכיל

LHAVIN U'LEHASKIL

4a

פרשת חיי שרה
פרק כ"ג

FOR
PRIMARY
GRADES

ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו...

...אל מערת שדה המכפה

a division of

אגודת מוסדות לחינוך יומי
CONSORTIUM of
JEWISH DAY SCHOOLS

תּוֹכֵן הָעֲנִינִים

6 ..... Theme Song וְהַשְׂכִּיל

7 ..... Charts

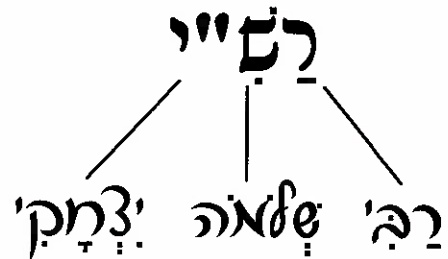
24 ..... פָּרָק כ"ג

26 ..... שָׁרְשֵׁי

32 ..... פְּסוּקִים א' - ה': מִיתַת שָׂרָה אָמֵנָּה

46 ..... פְּסוּקִים ז' - סו"ל הַפָּרָק: מְבִרַת מְצִרַת הַמַּכְפִּילָה

רש"י נולד בקזרסות (France) בשנת 1040-1060. רש"י למד בספרד של רש"י - "שלמה", ויש אלו "יצחק". רש"י למד הרבה תורה. הוא היה תלמיד חכם. רש"י כתב פירושים לתורה. (תורה שכתב ותורה שכתב אחרים)

- תורה שכתב = תורה, לה'א"ס, כתובים = תנ"ך
- תורה שבעל פה = משניות (שנה מצד אשה = ש"ס) אמרא

היא רש"י היה מצוי (common) ולכתב בכתב רש"י.
בתורה פירושי רש"י בכתבם באותיות רש"י.

פְּתַח רֶשֶׁי

א, ב, ג, ד, ה, ו, ז, ח, ט, י, כ, ל, מ, נ,
ס, ע, פ, ק, ר, ש, ת, ד, ס, ו, פ, א

פְּתַח אֲשֵׁרִי (אותיות פתורה)

א, ב, ג, ד, ה, ו, ז, ח, ט, י, כ, ל, מ, נ,
ס, ע, פ, ק, ר, ש, ת, ד, ס, ו, פ, א

פְּתַח זָרוֹס

א, ב, ג, ד, ה, ו, ז, ח, ט, י, כ, ל,
מ, נ, ס, ע, פ, צ, ק, ר, ש, ת

פְּתַח

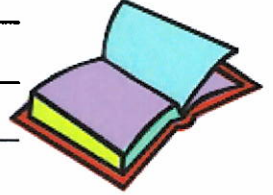
א, ב, ג, ד, ה, ו, ז, ח, ט, י, כ, ל, מ,
נ, ס, ע, פ, ק, ר, ש, ת, ד, ס, ו, פ, א

פתח בלשון הפסוק.

1.

- 1) from on _____
- 2) to _____
- 3) the children of _____
- 4) I _____
- 5) from before me _____

הקף צטגול הפשוטה הנכונה.

2.

א (1)	ט	ח	ס	ז
ב (2)	ג	פ	ל	צ
ג (3)	ו	ג	מ	ש
ד (4)	ד	י	ז	כ
ה (5)	ט	ה	ס	נ
ו (6)	ח	ת	ו	ך
ז (7)	ז	ח	ח	ן
ח (8)	ה	ל	ח	ס
ט (9)	ס	ט	כ	ך
י (10)	מ	ח	פ	י
כ (11)	ז	ס	כ	ק

ל (12)	ד	ל	ת	ק
מ (13)	מ	ס	כ	ח
נ (14)	ו	ס	נ	ס
ס (15)	ס	ט	ז	ד
ע (16)	ט	צ	ש	ח
פ (17)	ך	ד	פ	ל
צ (18)	כ	ס	ק	ס
ק (19)	ק	ז	כ	ח
ר (20)	ט	ג	ה	י
ש (21)	ן	ס	נ	ש
ת (22)	ק	ת	ה	ט
ך (23)	ס	ז	ד	ק
ם (24)	ז	ס	ק	ד
ן (25)	ד	ו	ס	ז
ך (26)	ק	ז	ד	ס
ץ (27)	ד	ס	ו	ז

אותיות צמות בקינה ה'

(2)

ז

ז

"ז" looks like a backwards "י".

י

י

"י" looks like a regular "י".

(1)

ח

ח

"ח" looks like a regular "ח".

כ

כ

"כ" looks like a "ח" with a line on top.

(4)

י

י

"י" is narrower than the "כ".

כ

כ

"כ" is wider than the "י".

(3)

ו

ו

"ו" looks like an "ז" with a short line on bottom.

ז

ז

"ז" looks like an "ז".

אותיות צמות בקמה ה"י

(6)

ק
"ק" looks like a regular "ק".

ן
"ן" has a line on bottom.

(5)

ם
"ם" top line bends backward.

ם
"ם" has a straight line on top.

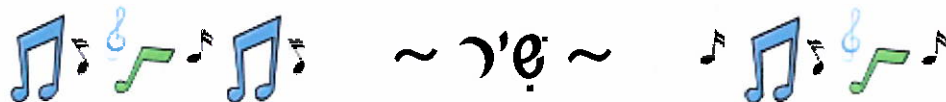

(7)

י
"י" looks like a regular "י".

ם
"ם" has a smile on top.

ש" אותיות זואות

אותיות זואות- let me explain, are pairs of letters- that look the same.
 These 'ש" letters we'll explain, are different though they look the same.
 אותיות זואות- let's learn their names.

The first pair is "lc" and "ח", do they look the same?

But don't forget, the "lc" has a line on top.

And the "ח" does not, and now we know the difference between them.

The next pair is, a "ו" and "ב", they look alike, there's no denying.

The "ו" looks like every "ו" does, a "ב" looks like a backwards "ו".

And now we know the difference between them !

Pair number three - is "ז" and "ג", oh can you see the difference yet.

"ז" looks like an plain "ז", the "ג" has a line on the bottom.

Now we know the difference between them!

Pair number four , is "י" and "כ", to understand, is not so tough.

That the "י" is narrow that's right, and the "כ" is rather wide.

Now we know the difference between them!

"ס" and "ף" – look just like twins, but the "ף" is straight, where the "ס" bends.

"ו" and "ח", the "ח" looks fine, "ו" is the one with the line.

One more pair to learn and then we're done!

The "ף" and "י", look similar, but the "י", looks regular,

But the "ף" has a smile on top, like a "י" it is not .

And now we know the difference between them!

Circle the correct answer. מי אני?

נ or כ = J (8)

ח or ה = lc (1)

ב or ש = f (9)

ה or ח = n (2)

ס or ל = 3 (10)

ז or ו = l (3)

ם or ם = o (11)

ו or ז = 5 (4)

פ or פ = p (12)

ע or ט = 6 (5)

ן or ן = 9 (13)

ט or ט = 4 (6)

י or י = | (14)

נ or כ = כ (7)

"דבור הפתח"ם"

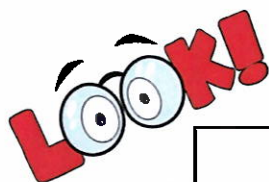

רש"י often has different explanations for various words in a פסוק.

The words from the פסוק that רש"י is going to explain are written before the דבור. These words are called:
"דבור המתחיל"

How do we know when רש"י starts explaining a new דבור?
 The words for the דבור הפתח"ם are written in פתח דפוס.

דבור הפתח"ם → (ט) **המכפלה** בית ועליה על גביו. ד"א
 שפולה בזוגות (עירובין נג):
 דבור הפתח"ם → **בכסף מלא**. חשלים כל שויה, וכן דוד
 חמר לארונה (דב"א כא כב) **צָכָסָף מְלֵא**:

דבור המזחיל: "לא אדני"

שאלות רש"י: איך אבי' אבי'?

מלא הטבלה:

אנגלית	פתח	פתח רש"י
_____ (not) buy _____ לֹא קָנָה	_____	לֹא תִקְנֶה
_____ money	_____	חָפֵז
_____	_____	בְּדָמִים

משאלות רש"י: צפרון אומר לעארקס שהוא אוכן לתת לו המצרה בחינם (for free).

כתב חמת או שקר

1 _____ צפרון אומר לעארקס שהוא מחויב (must) לקנות מצרת המכפלה.

2 _____ צפרון אומר לעארקס שהוא אוכן לתת לו מצרת המכפלה בחינם! (for free)!

